

ne vidiš; zgorela je vsa klaja, zrnje, en konj, in tudi en posestnik, hoteč še rešiti nekaj svojih reči, se je hudo opeknel. Pravijo, da je zlobna roka to nesrečo vzročila. Vsi pogorelci razun enega so zavarovani, eden zavarovalnine ni plačal. Vsled te nesreče si bo menda vendar cela št. lovrenčka fara, ki je vsa le ena občina, vsaj eno brizgalnico omislila!?

Iz Celja. (Razne novosti). V god slavnjanskih apostolov sv. Cirila in Metoda se je v cerkvi sv. Jožefa zbralo nenavadno veliko število pobožnih čestilcev teh svetnikov. V tej cerkvi namreč imajo družbeniki bratovščine sv. Cirila in Metoda družbeni altar. Pretečeno leto se jih ni ravno mnogo novih udov dalo vpisati v to primerno bratovščino, ktere preblagi namen je moliti za spreobrnjenje staroverskih razkolnikov! — Koncem septembra t. l. namerava celjska gospodarska podružnica napraviti razstavo poljedelskih pridelkov v Celju. — Celjska porotna sodnija je une dni zopet več zločincev obsodila. Najprej je imela opraviti z nekim Pavlom Bolčinom iz Gornje Bistrice. Mož je že več let popolnem slep, pa je vendar včini hudodelstvo, da mu je sodnija odmerila 15 let težke ječe. Srenjskega vbožčka Pavla Bolčina je med letom zaporedoma 8 premožnejših posestnikov v Zgornji Bistrici redilo; toda slepec se je grdo obnašal in nihče ga noče več pod streho vzeti in tako je soseska sklenila, naj si svojo hrano le od hiše do hiše prosi. To pase je zdelo Bolčinu prehudo in je sklenil se nad Francom Stoperjem maščevati, ker ta je bil najbolj kriv njegove zdajšnje neprenesljive nesreče, kakor si je slepi Pavl domišljeval. Podžgal mu je toraj v noči od 2. do 3. januarja t. l. gospodarsko poslopje, ktero je tudi z drugimi shranjenimi rečmi pogorelo. Precej po požaru je Pavl obstal svoje zločinstvo in prosil, naj ga le v ječo odpeljuje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na Dunaju se je do nedelje mudil ruski general Ignatijev in mnogo pogovarjal v imenu ruskega carja z našim cesarjem in posloval z ministrom Andrassyjem. Očividno je, da Rusi želijo z Avstrijo mirno pogoditi se, ker jim Angleži žugajo z vojsko zavolj miru, katerega so z Turkom sklenili. Ali je Ignatijev kaj dosegel ali ne, to še ni prav jasno. Magjarski listi pravijo, da ni nič dosegel, marveč še le zakrivil, da se bo Avstrija z Angleži združila in pričela boj proti Rusom; nemško-judovski turkoljubi pisarijo, da bo Avstrija še nekaj časa mirovala in potem, ko se bo rusko-angleška vojska začela odločevati na eno ali drugo stran, stopila na bojišče; vendar vladini listi trdijo, da bo Avstrija zasela z vojsko celo Bosnijo, Hercegovino in Albanijo in tudi železnico smela potegniti od avstrijske meje do Soluna; razun tega bi še Srbija in Črnogora morale pri-

znati vrhovno oblast Avstrije, srbski vojaki bi morali z Črnogorci vred našemu cesarju prisegnoti zvestobo in udanost. No, to je res veliko, tako, da je skoro neverjetno. Vendar tako pišejo vladini listi in „Bohemija“ še celo obžaluje, zakaj nečemo takoj vgrizniti v te pečene golobe, ki nam sami radi med zobe letijo? Polovico balkanskega polotoka v oblast dobiti, to ni mala reč! Sicer se pa tolažijo z tem, da bo Ignatijev še enkrat prišel na Dunaj, to pa še z večjimi obljubami! — Vojne priprave se vstrajno vršijo naprej; v grad Sigmundskron pri Bozenu na Tirolskem spravljajo 14.000 centov streljiva. — Kranjski deželni načelnik vitez Kallina je v Gradcu zbolel. — Tirolci so hotli osnovati novo „patrijotično (domoljubno) društvo“; cesarska namestnija je prošnjo odbila. — Čehi so se pod dr. Riegerjem zedinili in po svojih novinah zopet proglasili, „da ne pojdejo v državni zbor, ampak mirno čakajo dobe, ko bodo Čehom priznane vse njihove narodne in deželne pravice, katere so tudi sedanji svitli cesar v oktoberski diplomii l. 1859. in v posebnem pismu l. 1871. potrdili. Čehov nikakor ni strah zastran bodočnosti kot sinov velike družine slovanske, ki nobenega svojih otrok zavrgla ne bo“. — Iz Galicije gre velika deputacija v Rim k sv. očetu Leonu XIII. in Jim bo izročila pismo udanosti podpisano od 150.000 vernih Poljakov. — Minister Stremajer je učiteljskim pripravnikom ukazal, da se morajo orglanja učiti, pripravnišče za učiteljice v Celoveu pa je zapovedal razpustiti; slednja novica je mnogo ljudi osupnila. — Zbornica poslancev na Dunaju je sklenilo novo postavo, ki bo bremena dosedanjega ukvartirovanja vojakov ljudem, katere zadeva, polajšala, vsem pa večje davke naložila, ker se bode za ukvartirovanje več plačevalo in tako stavljenje kosarn pospešilo. Nekateri poslanci so tirjali, naj se vojaki tudi pri nunah smejo ukvartirati; ta predlog je pa bil vendarle od čeravno liberalne večine zavržen. Res čuda! Tudi so poslanci sklenili staro nagodbo z Ogersko zopet za 2 meseca podaljšati, ker se zastran nove z bogati ne morejo. G. dr. Vošnjak je pri tej priliki vladi in njenej starej gardi očital nezmožnost novo nagodbo z Ogersko dognati in povdarjal potrebo, to reč tem iz rok vzeti in drugim možem izročiti. Še hujših tožeb je morala vlada slišati v zbornici gospodov, kder je grof Rehberg, knez Czartorisky in general Koller tožil o slabem gospodarjenju, grof Leon Thun pa dokazival, da je Avstrija celo blizu — krیده; 102 milijona bo zopet treba izposoditi. Finančni minister je pa ugovarjal in rekel, da Avstrija ni blizu krیده! Bog dal, toda razlogi grofa Thuna so bili tehtni, uvrigel jih nihče ni!

Vnanje države. Sv. oče Leon XIII. so 28. marca kardinale zbrali in imeli nagovor (alokucijo), v katerem so omenjali slavno pastirovanje Pija IX. Da so nasledstvo po tolikem možu sprejeli, to so storili, ker so v svoji nagli in soglasni izvolitvi zagledali glas božji. Slovesno so potem papež ob-

ljubili, da bodo vso svojo skrb obrnili na obranitev sv. vere in pravice katoliške Cerkve. Potem so molili vero in prisegnoli na apostolske določbe ali konstitucije, imenovali 11 novih škofov in naposled amerikanskega nadškofa Mak-Kloskey-ja sprejeli med kardinale. Nemški cesar, stari 81letni Viljelm je v Berlinu zbolel. — Francoski liberalci so v državnem zboru sklenoli 5000 milijonov dolga državi naložiti in z denarjem železnice staviti, kanale delati itd. V resnici pa hočejo svojim prijateljem pomagati do zaslužkov in dobičkov na račun davkeplačilcev; to je že tako liberalna navada! Zaslepljeno in oropano ljudstvo se pa prepozno kesá. — Angleški minister Derby, ki je do sedaj bil za mir z Rusijo, je odstopil, na njegovo mesto je prišel Salisbury, ki je za vojsko vnet. Tudi angleška kraljica, ob enem indijska cesarica, je Rusom sovražna in je v Indiji dala več milijonov razglasov razdeliti, v katerih pravi, da se Indiji bližajo resni časi in da naj bode vsak cesarici zvest; ob enem se je 120.000 mož pozvalo pod puško z 420 kanoni, neizmerno veliko streljiva in orožja se razvaža v Malto in zadnji čas tudi v Kolumbijo in Kanado. Bati se je torej že precej močno, da zaradi gnjilega Turka počti svetovni boj med Rusijo in Angleži. Slednji skušajo pridobiti Avstrijo, Italijo, katerej Albanijo ponujajo, potem Grčijo in egiptčanskega vice-kralja.

Turške homatije postajajo čedalje bolj zamotane in namesto komaj sklenjenega miru žuga novo krvi prelivanje. Krivi so temu največ pohlepni Angleži. Jihovo brodovje — 6 velikanskih oklopnih preži celo blizu Carigrada in pazi na vsako gibanje Rusov. Vsled tega se tudi ruski car pripravlja na neizogibni boj. Vsa ruska deželna bramba je pozvana, v Petrogradu je odhajajočim rezervistom djal slavni car: „če pridete v ogenj, zaupam, da bodete enako hrabri, kakor vaši tovariši“. Iz Kišenjeva prodirajo številna krdela v Rumunijo, ruska vojska na Turškem se zbira ob Donavu, v Sofiji in okoli Carigrada; tukaj je vse z šancami obdano in slišati je, da so ruski vojaki angleške mornarje, ki so prišli v sv. Štefan gledat in vohat, hudo pretepli. V Carigradu so ruski generali najeli 300 hiš in glavni stan bo kmalu tje prestavljen in tedaj bo bržčas počil boj z Angleži, ki bodo mesto začeli z bombami pometati. V Petrogradu so se zbrali poslanci ruskih plemičev, ki so sklenoli carju ponuditi 100.000 prostovoljcev in 100 milijonov rubljev. Izpuščanje turških jetnikov se je naglo ustavilo. Turški sultan je namreč v največji zadregi, ne vé ali bi z Rusom ali z Angležem potegnili; najrajše bi miroval, ali to ni mogoče, in bržčas bodo ravno Angleži največ krivi, če bo Turčija v rusko-angleškem boju popolnem zmleta, kakor miš med dvema mlinskima kamnoma. Turška vojska je zapustila Šumlo in se pobira sedaj tudi iz Varne; Osman-paša sestavlja novo vojsko v Mazlaku in na azijski strani Bosporja; tudi Hercegovino zapuščajo Turki; v Tesaliji se pa hudo

bijejo z greškimi vstaši; 27., 28., 29. marca bil je strašen boj pred mestom Volo. Se le tretji den so Turki vstaše razbili in za njimi vdrli v Makrinico in druge vasi, kder so strašno umarjali in vse požigali; tudi angleški konzul Oblé je med ubitimi. Na Kandiji imajo Turki še samo 4 mesta in ob Evfratu so vstali zoper nje Arabi, podščuvani od Angležev, ti grabeži hočejo baje zasesti tudi Egipt, otoke: Ciper, Skiros, Eubejo, in v Grčiji izbarkati 4 vojne oddelke! Spomlad bo zopet kakor lani — krvava!

Za poduk in kratek čas.

Celje in njegova okolica.

(Zgodovinsko-krajepisna črtica.)

I. Lega. Starodavno, nekdanj slavno, mesto Celje leži pod 32° 54' izhodnje dolgoti in 46° 14' severne širokosti, v južno-vzhodnjem kotu krasne Savinjske doline, na levem bregu bistre Savinje, v katero se ondi izliva vijugasta Voglajna združena s Hudinjo. Od glavnega štajerskega mesta Gradca je Celje oddaljeno 16³/₄ milj; nad morjem je izvišeno 234.156 metrov ali 741 dunajskih čevljev, in pokriva 166.473 Hkt. ali 289 oralov 828⁰ zemlje. Po svoji zemljepisni legi in po državnih in trgovinskih razmerah se sme Celje imenovati glavno mesto Malega Štajerja, kajti skoro vsi štajerski Slovenci se morajo v svojih domačih in javnih zadevah in potrebah v Celje obračati. Prebivalci mesta in okolice so po veri katoličani izvenemški šako priseljenih Nemcev, ki se protestantom prištevajo; po narodnosti pa so Slovenci, vendar kakor skoro po vseh slovenskih mestih tako ponemčeni, da bi jih ne spoznal, če bi jih ne izdajala imena. Po najnovejših izkazih šteje Celje 4224 duš (2153 moških in 2071 ženskih) prebivajočih v 240 hišah; in sicer ima mesto 3445 duš in 176 hiš; graško predmestje 550 duš in 35 hiš; ljubljansko predmestje 163 duš in 22 hiš in vodno predmestje 66 duš in 7 hiš. Predmestje na Bregu (Rann) spada že k celjski okolici in ima 223 duš in 21 hiš. Prebivalce celjskega mesta vodi mestno starašinstvo, ki obstoji iz župana in 23 mestnih odbornikov in imajo lastna pravila (statut). Okoličani pa imajo svoje občinsko predstojništvo. V verskem oziru spadajo Celjani z okolico vred pod mestno faro sv. Daniela, ki šteje 7253 duš v občinah: mesto Celje in celjska okolica, h kateri spadajo vesnice: Gabrije, Spodnja Hudinja, Gornja Hudinja, Dobrava, Sokrovec, Ostrožno, Medlog, Ložnica, Lava, Breg, Šmiklavski vrh, Lisce, Košnica, Zagradom, Pečovnik, Sovodna in Pristova. Vsak mestni župnik je ob enem infilirani opat in dekan celjske dekanije, pod katero dohajajo fare: Celje, Žalec, Gotovlje, Teharje, Griže, sv. Peter v Savinjski dolini, sv. Jakob v Galiciji in Polzela. Uradi. Poleg župnijskega, dekanijskega in mestnega urada imajo še v Celju sledeči uradi svoj sedež: c. k. okrožna sodnija